ITS Finland ry
Mikonkatu 9
00100 HELSINKI
www.its-finland.fi

LAUSUNTO

3.5.2021

Liikenne- ja viestintävaliokunta

Viite: E 45/2021 vp Valtioneuvoston selvitys: Asetus unionin suuntaviivoista Euroopan laajuisen liikenneverkon (TEN-T) kehittämiseksi; asetuksen uudistaminen, ennakkovaikuttaminen

Älykkään liikenteen verkosto ITS Finland ry kiittää mahdollisuudesta lausua valtioneuvoston selvitykseen ja toteaa lausuntonaan seuraavaa.

ITS Finland pitää erittäin hyvänä, että Suomen vaikuttaminen TEN-T-suuntaviiva-asetuksen valmisteluun on kytketty vastaamaan valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteita ja toimenpiteitä. On tärkeää, että kansallisen ja eurooppalaisen liikennepolitiikan tärkeimmät linjaukset kulkevat samaan suuntaan.

ITS Finlandin näkökulmasta tärkeimmät linjaukset liittyvät Euroopan sisämarkkinoiden toimivuuteen ja erityisesti digitalisaation keinojen täysimääräiseen hyödyntämiseen sekä TEN-T ydinverkolla että kattavalla verkolla.

Suomen kanta älykkään liikenteen huomioon ottamisesta kaikkien liikennemuotojen osalta on hyvä ja kannatettava. On erittäin tärkeää, että data ja datapohjaiset palvelut jatkuvat rajojen yli ihan samalla tavalla kuin fyysinen liikenneverkkokin. Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman strateginen linjaus: ”Tiedon hyödyntäminen ja automaatio ovat keinoja edistää kaikkia suunnitelman tavoitteita. Strategisten linjausten mukaan digitalisaation mahdollisuudet hyödynnetään täysimääräisesti kaikissa liikennemuodoissa.” on erittäin hyvä ja se sopisi Suomen linjaukseksi myös TEN-T verkkojen osalta.

Älyliikenne ja liikenteen digitalisaatio tulee saada nykyistä paremmin mukaan sekä TEN-T verkkojen kehittämisinvestointeihin että hoitoon ja ylläpitoon. Se ei saa painottua liikaa erillisiksi "tulevaisuuden" ratkaisuksi esim. automaatioon liittyväksi, vaan osaksi kaikkea tekemistä. Se liittyy väylien kehittämiseen mm. uusien suunnittelumenetelmien ja työkoneautomaation muodossa, se liittyy väylien hoitoon ja ylläpitoon mm. ajantasaisen sää- ja keli-informaation ja ennakoivan talvihoidon ja ennakoivan korjausrakentamisen muodossa sekä väyläverkon tilan seurantaan mm. erilaisin konenäköön ja skannausosaamiseen perustuen. Se näkyy myös älykkäinä liikennevaloina, mobiilimaksamisena ja yhteentoimivina kuljetus- ja liikkumispalveluina. Liikenteen digitalisaatio ei ole vain tukitoimi vaan se on oleellinen osa ydintekemistä. TEN-T verkoilla

ITS Finland ry
Mikonkatu 9
00100 HELSINKI
www.its-finland.fi

LAUSUNTO

3.5.2021

tulee näkyä digitalisaation integrointi kaikkeen tekemiseen ja liikennejärjestelmän eri toimijoiden ja palvelujen keskinäinen integrointi yhteentoimivaksi kokonaisuudeksi.

Erityisen tärkeänä pidämme digitalisaation keinovalikoiman hyödyntämistä TEN-T verkon solmukohtien osalta, jossa erilaisten kapasiteettiongelmien ratkaiseminen fyysisillä laajennusinvestoinneilla on vaikeaa tai mahdotonta. Digitalisaation keinovalikoiman hyödyntämisestä hyvinä käytännön esimerkkeinä ovat esimerkiksi älykkäät ennakoivat liikennevalojärjestelmät, älykkäät jonotusjärjestelmät rajanylityspaikoilla ja terminaaleissa. älykkäät pysäköinninohjausratkaisut tai liikenteen hallinta- ja ohjausjärjestelmät kaupunkialueilla.

Tulevina vuosina TEN-T verkkoon investoidaan valtavia summia. Euroopan kilpailukyvyn kannalta on erittäin iso kysymys, mitä rahalla saada aikaan. Liikenteen digitalisaatioon, ja sitä kautta liikennejärjestelmän tehokkuuteen ja tuottavuuteen panostaminen on yksi parhaista, ellei peräti paras, kohteista.

Kunnioittavasti,

Marko Forsblom
Toiminnanjohtaja
ITS Finland ry